

Byla C-361/19**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2019 m. gegužės 3 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Nyderlandai)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. balandžio 23 d.

Ieškovė:

De Ruiter vof

Atsakovas:

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Žemės ūkio, gamtos ir maisto kokybės ministerija)

Pagrindinės bylos dalykas

Ieškovė reiškia ieškinį dėl atsakovo sprendimo, kuriuo pagal *Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB* (BŽŪP tiesioginių išmokų sistemos įgyvendinimo tvarka, toliau – *Uitvoeringsregeling*) buvo nustatyta 5 % sumažinta kompleksinė parama už jai 2016 m. numatytas tiesiogines išmokas. Kompleksinė parama sumažinta taikant administracinę nuobaudą, kuri buvo skirta remiantis prejudiciniame klausime aptariamais Sąjungos teisės aktais.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį.

Šiuo prejudiciniu klausimu iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 73 straipsnio 4 dalies a punktas taikomi tuomet, kai siekiant nustatyti metus, kuriais apskaičiuojamas kompleksinės paramos sumažinimas, remiamasi metais, kuriais nustatomas kompleksinės paramos taisyklių pažeidimas,

tačiau konkrečiu pagrindinės bylos atveju pažeidimo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais.

Prejudicinis klausimas

Ar 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos 99 straipsnio 1 dalis bei 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, 73 straipsnio 4 dalies a punktas, kuriuose numatyta, kad siekiant nustatyti metus, kuriais apskaičiuojamas kompleksinės paramos sumažinimas, remiamasi metais, kuriais nustatomas kompleksinės paramos taisyklių pažeidimas, galioja tais atvejais, kai pažeidimo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos 91, 92 ir 99 straipsniai

2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai, 39 straipsnis

2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, 73 ir 74 straipsniai

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB 4.8 straipsnis

Regeling houders van dieren (Gyvūnų turėtojams taikomos taisyklės) 3.1 straipsnis

Besluit houders van dieren (Potvarkis dėl gyvūnų turėtojų) 2.36 straipsnis

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 2015 m. gruodžio 3 d. veterinarijos gydytojas ieškovės įmonėje atliko galvijo patikrinimą prieš skerdimą, dar vėliau patikrinimą atliko *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (NVWA) (Nyderlandų maisto ir produktų saugos tarnyba) ir buvo parengtos dvi ataskaitos apie ieškovės įmonę. Atsakovas, remdamasis šiomis ataskaitomis, pagal *Uitvoeringsregeling* nurodė 5 % sumažinti ieškovei skirtą kompleksinę paramą. Kompleksinės paramos sumažinimas yra administracinė nuobauda, skiriama ūkininkams, jei jie pažeidžia pagal ES teisę taikomus reikalavimus, kurių reikia laikytis norint gauti pagalbą (tiesiogines išmokas).
- 2 Ši nuobauda skirta iš pradžių už penkis, o galiausiai už tris pažeidimus: du pažeidimai buvo padaryti sveikatos ir vienas – gyvūnų gerovės srityje. Atsakovas sumažino kompleksinę paramą už 2016 m. mokėtinas tiesiogines išmokas.
- 3 2017 m. vasario 16 d. sprendimu (toliau – pradinis sprendimas) atsakovas nurodė, kad ieškovei 5 % sumažinama kompleksinė parama. 2017 m. birželio 30 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas) atsakovas atmetė ieškovės skundą kaip nepagrįstą. Todėl ieškovė apskundė ginčijamą sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiame teisme.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 4 Nagrinėti du pažeidimai (toliau – pirmas ir antras pažeidimai) sveikatos srityje: buvo neteisingai registruojamas veterinarinių vaistų naudojimas ir nesilaikoma nustatytos išlaukos trukmės po veterinarinių vaistų naudojimo. Be to, buvo padarytas pažeidimas (toliau – trečias pažeidimas) gyvūnų gerovės srityje, nes nebuvo sausos ir švarios vietos veršeliams pailsėti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir prejudiciniame klausime į antrą pažeidimą nebeatsižvelgia.
- 5 Kadangi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, neginčytina, kad minėtais pažeidimais galima pateisinti kompleksinės paramos sumažinimą, reikia tik atsakyti į klausimą, koku pagrindu remiantis apskaičiuotinas šis sumažinimas.
- 6 Ieškovė mano, kad apskaičiuodamas kompleksinės paramos sumažinimą atsakovas neteisingai nustatė, kad 2016 m. mokėtinos tiesioginės išmokos jai turi būti sumažintos 5 %. Šiuo argumentu pagrįstas prejudicinis klausimas.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 7 Pirmas pažeidimas buvo padarytas 2015 m., tačiau trečias pažeidimas buvo padarytas 2016 m. Tais pačiais metais nustatyti abu pažeidimai. Vadinas, pirmo pažeidimo atveju pažeidimo padarymo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais.

- 8 Tiek už pirmą, tiek už trečią kompleksinės paramos taisyklių pažeidimą atsakovas pagal Reglamento (ES) Nr. 640/2014 39 straipsnio 1 dalį nustatė 3 % paramos sumažinimą. Kadangi abu pažeidimai buvo nustatyti tais pačiais metais (2016 m.) ir buvo susiję su skirtingomis kompleksinės paramos sritimis, t. y. su sveikatos ir gyvūnų gerovės sritimis, atsakovas susumavo abu sumažinimus ir pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 74 straipsnį nustatė didžiausią galimą 5 % sumažinimo dydį.
- 9 Atsakovas sumažino kompleksinę paramą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalį ir pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 73 straipsnio 4 dalies a punktą mokėtinoms tiesioginėms išmokoms tais metais, kuriais buvo nustatyti kompleksinės paramos taisyklių pažeidimai. Šių nuostatų tekstas (ir prancūzų, ir anglų kalba) yra aiškus: kompleksinė parama išmokoms sumažinama tais metais, kuriais nustatomi pažeidimai.
- 10 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas abejoja, ar galioja Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 73 straipsnio 4 dalies a punktas, kuriuose numatyta, kad siekiant nustatyti metus, kuriais apskaičiuojamas kompleksinės paramos sumažinimas, remiamasi metais, kuriais nustatomas kompleksinės paramos taisyklių pažeidimas, galioja tais atvejais, kai pažeidimo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais. Jis remiasi 2018 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-239/17 (*Teglgard ir Fløjstrupgård*, EU:C:2018:597, 34–59 punktai).
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas supranta, kad sprendimas byloje *Teglgard ir Fløjstrupgård* susijęs su šioje byloje taikomų reglamentų pirmtakais, t. y. kitais reglamentais, kad buvo skirtumų tarp šių reglamentų tekstų skirtingomis kalbomis ir kad kalbama apie šių reglamentų išaiškinimą, pirmiausia apie klausimą, ar tiesioginių išmokų sumažinimas dėl kitų įsipareigojimų nevykdymo turi būti apskaičiuojamas remiantis išmokomis, skirtomis arba numatytomis skirti už kalendorinius metus, kuriais nesilaikyta šių įsipareigojimų, arba išmokomis už metus, kuriais buvo nustatyta, kad nevykdyti minėti įsipareigojimai. Vis dėlto motyvai, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas minėtoje byloje padarė išvadą, kad tiesioginių išmokų sumažinimas už kitų įsipareigojimų nevykdymą turi būti apskaičiuotas remiantis išmokomis, skirtomis arba numatytomis skirti už kalendorinius metus, kuriais nesilaikyta šių įsipareigojimų, leidžia daryti prielaidą, kad Sąjungos teisės aktų leidėjo sprendimas šioje byloje taikomuose reglamentuose remtis pažeidimo nustatymo metais, pažeidžia lygybės, proporcingumo ir teisinio saugumo principus, jei kompleksinės paramos taisyklių pažeidimo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais. Teisingumo Teismas nusprendė, kad apskaičiuojant tiesioginių išmokų sumažinimą remiantis metais, kuriais nustatomas kitų įsipareigojimų nevykdymas, kyla pavojus, kad tiesioginių išmokų, kurioms taikomas sumažinimas, suma būtų gerokai didesnė už išmokų sumą tais metais, kuriais nevykdyti kiti įsipareigojimai, arba, priešingai, kad taikomas sumažinimas būtų gerokai mažesnis tuo atveju, jeigu nuo šio nevykdymo metų iki jo nustatymo metų

būtų sumažinta tiesioginių išmokų suma, todėl nėra užtikrinamas ryšys tarp ūkininko elgesio, už kurį taikomas toks sumažinimas, ir šio sumažinimo arba panaikinimo, vadinasi, atitinkamam ūkininkui gali būti sunku numatyti finansines pasekmes, kurias jis turės prisiimti (žr. Sprendimo *Teglgaard ir Fløjstrupgård*, 47 punktą ir paskesnius punktus, ir 2018 m. gegužės 17 d. generalinės advokatės E. Sharpston išvados, EU:C:2018:328, 87–101 punktus)

- 12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nurodo 1987 m. spalio 22 d. Sprendimą byloje 314/84 (*Foto-Frost*, EU:C:1987:452) ir konstatuoja, kad, atsižvelgdamas į šias abejones dėl atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų taikymo, jis privalo pagal SESV 267 straipsnį prašyti Teisingumo Teismą priimti prejudicinį sprendimą.
- 13 Jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 73 straipsnio 4 dalies a punktas nėra taikomi, kai siekiant nustatyti metus, kuriais apskaičiuojamas kompleksinės paramos sumažinimas, reikia remtis metais, kuriais nustatomas kompleksinės paramos taisyklių pažeidimas, o pažeidimo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais, tuomet, kalbant apie šioje byloje priimtą sprendimą, darytina prielaida, kad atsakovas, šiame sprendime ieškovei nustatydamas 5 % kompleksinės paramos sumažinimą už 2016 m. mokėtinas tiesiogines išmokas, neteisingai rėmėsi 2015 metais, kuriais buvo padarytas pirmas pažeidimas. Remiantis (tik) trečiu pažeidimu, padarytu 2016 metais, ieškovei turėtų būti atitinkamai nustatytas 3 % kompleksinės paramos sumažinimas už 2016 m. mokėtinas tiesiogines išmokas.
- 14 Todėl keltinas klausimas, ar Sąjungos teiseje yra teisinis pagrindas, pagal kurį, pažeidus kompleksinės paramos taisykles, vis dėlto galima sumažinti kompleksinę paramą, jei (kaip šioje byloje kalbant apie 2015 m. padarytą pirmą pažeidimą) pažeidimo padarymo metai nesutampa su pažeidimo nustatymo metais. Nors šis klausimas nekeliamas šioje byloje (sprendime numatyta sumažinti 2016 m. mokėtinas tiesiogines išmokas), prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, į šį klausimą reikia atsižvelgti atsakant į prejudicinį klausimą. Jei tokio teisinio pagrindo nebūtų, tai prieštarautų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 53 ir 54 konstatuojamosiose dalyje nustatytam šio reglamento tikslui dėl kompleksinės paramos taisyklių laikymosi, pagal kurias visos tiesioginių išmokų sumos išmokėjimas turėtų būti siejamas su privalomų taisyklių, taikomų žemės valdymui, žemės ūkio gamybai ir veiklai, taikymu. Šiomis taisyklėmis į Bendrą žemės ūkio politiką įtraukiami pagrindiniai aplinkos, klimato kaitos prevencijos, geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės, visuomenės sveikatos, gyvūnų, augalų sveikatos ir gyvūnų gerovės reikalavimai (žr. Sprendimo byloje *Teglgaard ir Fløjstrupgård* 40 punktą).